

XUDAFƏRİN

“Xudafərin harayından qalan mən!..”

Qəzet 1932-ci ildən çıxır № 09-10 (6889-6890) 25 dekabr 2024-cü il

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günüdür!

Yeni iliniz mübarək!

Rusiya Federasiyasının Prezidenti

Vladimir Putin Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi
ad günü münasibətilə təbrik edib

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng etdi.

Rusiya Prezidenti dövlətimizin başçısına ad günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, ona prezidentlik fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Telefon səhbəti zamanı həyata keçirilən qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin əhemmiyyətinə toxunulub, Vladimir Putin bu il Azərbaycana dövlət səfərinin ikitərəfli münasibətlərimizin daha da möhkəmlənməsi işinə mühüm töhfə verdiyi qeyd olunub.

Telefon səhbəti zamanı strateji tərəfdəşlik və müttəfiqlik əlaqələrimizin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminlik bildirilib, əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan və Türkiye arasında dostluq, qardaşlıq və strateji müttəfiqlik münasibətləri uğurla inkişaf edəcək

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan dövlətimizin başçısına ad günü münasibətilə təbriklərini çatdıraraq, ona fəaliyyətində uğurlar, möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan ölkəmizin inkişaf etməkdə olan səkkiz dövlətin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (D-8) üzvü seçilməsi münasibətilə dövlətimizin başçısına təbrik edib.

Prezident İlham Əliyev öz növbəsində bu məsələdə Türkiyənin Azərbaycana göstərdiyi dəstəyə görə bir daha minnətdarlığını bildirib.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Ermənistən normallaşma prosesi, regional təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub. Suriyada Əsəd rejiminin çökəməsinə sonra müsbətə doğru irəliləyiş məm-

nunluqla qeyd edilib, Suriyanın sosial və iqtisadi inkişafı ilə bağlı birgə səyərin gösterilmesi razılışdırılıb.

Dövlət başçıları ölkələrimiz arasında dostluq, qardaşlıq və strateji müttəfiqlik münasibətlərinin bundan sonra da bütün sahələrdə uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini bildirib, əməkdaşlığımızın perspektivləri və gələcək temaslar barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Əhalinin sosial rifahı Prezidentin daim diqqət mərkəzindədir

**Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi məqsədilə qərara alıram:

1. Minimum aylıq əməkhaqqının məbləği 2025-ci il yanvarın 1-dən 400 manat müəyyən edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini:

2.1. əmək pensiyasının minimum

mebləğinin 2025-ci il fevalın 1-dən 320 manata çatdırılmasına dair təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. sosial müavinətlərin və təqaüdlərin məbləğlərinin artırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin aktları ilə müəyyən olunmuş dövlət bütçəsində maliyyə-

leşdirilən sahələrdə çalışan işçilərin aylıq tarif (vəzifə) maaşlarının məbləğlərinin bir ay müddətində bu Sərəncamın 1-ci hissəsinə uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.4. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli

3708 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 1, maddə 101 (Cild I) 1-ci hissəsi ləğv edilsin.

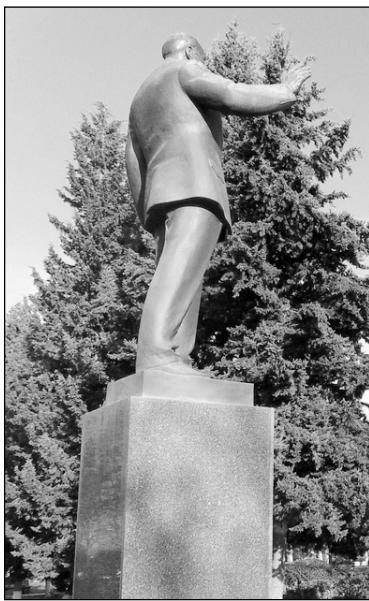
4. Bu Sərəncamın 1-ci və 3-cü hissələri 2025-ci il yanvarın 1-dən güvvəyə minir.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti**

Bakı şəhəri, 23 dekabr 2024-cü il

Ümummilli Liderin anim günü qeyd edilib

12 dekabr 2024-cü il tarixdə rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə "Cəbrayıllı" şadlıq sarayında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anim günü qeyd olunub. Tədbirdə rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, idarə-müəssislərin əməkdaşları, şəhid ailələri, qazilər, veteranlar və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Övvəlce tədbir iştirakçıları görkəmli şəxsiyyətin adını daşıyan mədəniyyət və istirahət parkında ucaldılmış abidesi öünüə gül-çiçək dəstələri düzüb, əziz xatiresine dərin ehtiramlarını bildiriblər. Dövlət himmin səsləndirilməsi ilə başlanan tədbirdə Ulu Öndərin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərin xatiresi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov və diger çıxış edənlər bildiriblər ki, bu gün biz Cəbrayıllılar xilaskarımız, Azərbaycanın böyük oğlu Heydər Əliyevin anim gününü hörmət və ehtiramla qeyd edirik. Tarix öz adını ebedi həkk etmiş nadir şəxsiyyətin, qüdrətli siyasi xadimin həyat və fealiyyəti hər bir Azərbaycan vətəndaşı kimi bizim de qürur mənbəyimizə çevrilib. Bütün xalqların milli azadlıq və istiqaliyyət tarixində xilaskar rolunu oynayan dahi insanları olub. Həmin dahilər öz qətiyyətləri ilə mənsub

olduqları xalqı arxasında apararaq təleyüklü məqamlarda qalib olublar. Bu gün vəfətinin iyirmi birinci il dönümünü qeyd etdiyimiz xalqımızın xilaskarı Heydər Əliyev de-

kəmizin sərhədlərinin mühafizəsi strategiyasını zərgər dəqiqiliyi ilə müəyyənəşdirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cə-

məhz belə şəxsiyyətlərdəndir. Müasir dünya tarixində parlaq və silinməz iz qoymuş böyük şəxsiyyət qeyri-adi zəka, fitri istedad sahibi, müdrik dövlət xadimi idi. Heydər Əliyevin böyüklüyü ilk növbədə onun milliliyində, mənsub olduğu xalqa, adət-ənənələre

nab İlham Əliyevin və Azərbaycan ordusunun Vətən müharibəsindəki möhtəşəm qələbəsi bunu bir daha sübut etdi. Döyüşlərin getdiyi 44 günlük Vətən müharibəsində böyük Heydər Əliyev məktəbini keçən Prezident İlham Əliyev hərbi meydanında müzəffər sərkərdə,

bağlılığında, vətənpərvərliyində idi. Sözün əsil mənasında varlığı, duyğuları, yanğıları ilə Azərbaycanlı olmasında idi. Elə ona görə də hər bir Azərbaycanlı böyük şəxsiyyətin həyat yolunu, yüksək insani-əxlaqi keyfiyyətlərini özü üçün nümunəvi məktəb hesab edir. Onun ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illər tariximizə intibah, milli tərəqqi, milli oyanış, nəhayət, müstəqil dövlət quruculuğu dövrü kimi daxil olub. Xalqına, eləcə də qəçqın və məcburi köçkünlərə göstərdiyi yüksək diqqət, qayğı, imzaladığı fərman və sərəncamlar, keçirdiyi çoxsaylı görüşlər, söylədiyi dərin məzmunu nitqlər işgal altında olan torpaqlarımızın azad olunması üçün zəmin yaradıb, öl-

diplomatik cəbhədə böyük peşkarlıq, informasiya müharibəsində Azərbaycanın haqq səsini məhərətlə bütün dünyaya yayan, bütün təzyiqlərə cəsərətlə sinə gerən, öz xalqı ilə vəhdətdə olan lider kimi mübarizlik, müdriklik nümayiş etdi. Bu gün Azərbaycanın ister daxili, isterse də xarici siyasetdə əldə etdiyi hər bir uğur Dahi Öndərin zəkasının təcəssümü, əmanət qoyub getdiyi ideyaların təntənəsidir. Əminliklə söyləyirik ki, Azərbaycan var olduqca Ulu Öndərin ideyaları da yaşayacaq və inkişaf edəcək.

Tədbir məktəblilərin ifasında Ulu Öndəre həsr edilmiş kompoziya ilə davam etdirilib.

Cəbrayıllılar doğma yurdlarına qayıdırılar

25 dekabr 2024-cü il tarixdə Bakı şəhərindən 23 ailə - 122 nəfər, Biləsuvar rayonundan 17 ailə - 84 nəfər, Abşeron rayonundan 4 ailə - 21 nəfər, Şəki rayonundan 2 ailə - 10 nəfər, Sumqayıt şəhərindən 1 ailə - 6 nəfər, Saatlı rayonundan 1 ailə - 5 nəfər, Beyləqan rayonundan 1 ailə - 5 nəfər olmaqla 49 ailə - 253 nəfər Cəbrayıllı şəhərinə yola salınıb. Nəzərinizə çatdırırıq ki, bu günədək Respublikamızın müxtəlif bölgələrində məskunlaşan 287 ailə - 1169 nəfərdən ibarət rayon sakini Cəbrayıllı şəhərinə köçürülrək daimi məskunlaşmaları təmin edilib.

İdmançılarımızı tanıyalım

Əslən Cəbrayıllı rayonunun Hovuslu kəndindən olan 10 yaşılı, 4-cü sınıf şagirdi Mehralizadə Kamil Anar oğlu 10 dekabr 2024-cü il tarixdə Qazaxıstan respublikasının Aktau şəhərində keçirilən Cüdo üzrə "Beynəlxalq ER-XAN Sport Center Open" 2 turnirində uşaqlar arasında keçrilən yarışlarda, 7 ölkə iştirakçıları içərisində qalib olaraq birinci yerə layiq görüldü.

Həmçinin 40 idmançı ilə təmsil olunan Azərbaycan Milli Komanda heyəti də bütün ölkələri qabaqlayaraq birinci yerə layiq görülmüşdür.

Balaca Kamili, eləcə də bütün idmançılarımızı təbrik edir, gələcəkdə daha böyük uğurlar arzulayırıq.

İcra başçısının seyyar qəbulları

Sabirabad rayonu, Gündəcükür köçkün şəhərciyində

06 dekabr 2024-cü il tarixdə Cəbrayıllı rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov Sabirabad rayonu, Gündəcükür köçkün şəhərciyində məskunlaşan rayon sahinərli ilə seyyar görüş-qəbul keçirib. Qəbulda RİH başçısı aparatının əməkdaşları və rayon sahinərli iştirak ediblər.

ke başçısının müvafiq tapşırığına uyğun olaraq vətəndaşların seyyar qəbullarının keçirilməsinin əhə-

miyyətindən söz açaraq bildirib ki, qarşıya qoymuş əsas vezifə, vətəndaşları narahat edən məsələləri yerində öyrənmək və qanunauyğun qaydada həll etməkdən ibarətdir.

Seyyar qəbulda sahinərlerin problem və təklifləri dinlənilib, onları narahat edən problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən danışılın. Rayon rəhbəri ö-

1 sayılı Cəbrayıllı qəsəbəsində

19 dekabr 2024-cü il tarixdə əhalinin problemlərinin yerində öyrənilməsi və həll edilməsi məqsədile Cəbrayıllı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov 1 sayılı Cəbrayıllı qəsəbəsində seyyar qəbul-görüş keçirib. Seyyar görüşdə aparatın məsul əməkdaşları, rayonda fəaliyyət göstərən idarə-müəssislərin rəhbərləri və qəsəbə sahinərli iştirak ediblər.

rın vətəndaşlara olan dövlət qayğısının göstəricisi olduğunu bildirib, hazırda işğaldan azad edilmiş Cəbrayıllı rayonunun ərazisində aparılan yenidenqurma işləri barədə qəbul iştirakçılarını məlumatlandırdı.

İcra başçısı qəbulu gelən vətəndaşların qaldırıldığı məsələlərin bir hissəsini yerində həll edib, digər vacib məsələlərin həlli üçün isə müyyən tapşırıqlar verərək həlli prosesini nezareta götürüb.

Görüşün sonunda qəbulda iştirak edən sahinərler onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya öz minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Nərimanov rayonunda

02 dekabr 2024-cü il tarixdə Cəbrayıllı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov qəbul qrafikine uyğun olaraq növbəti seyyar görüş-qəbulu Bakı şəhəri, Nərimanov rayonunda yerləşən İcra Hakimiyyətinin qərargahında keçirib. Qəbulda İcra Hakimiyyəti aparatının məsul əməkdaşları və ərazidə məskunlaşan rayon sahinərli iştirak ediblər.

Seyyar görüşdə rayon rəhbəri "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda dair I Dövlət Programı"na əsasən yenidən qurulan Cəbrayıllı şəhərinə respublikanın müxtəlif ərazilərində məskunlaşmış ailələrdən ibarət köç karvanlarının

yola salınmasından, həmçinin işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan quruculuq işlərindən danışılın. Daha sonra İcra başçısı vətəndaşlara göstərilən xidmətlər, sosial yönü lödövət Proqramları, insanların rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində dövlət tərəfindən görülen işlərdən də geniş səhət açıb.

Görüşdə vətəndaşlar tərəfindən qaldırılan məsələlərin bəziləri yerində həll edilib, həlli vaxt tələb edən məsələlərlə bağlı isə əlaqədar təşkilatlara müraciət ediləcəyi bildirilib. Rayon əhalisi problemlərinin həlli istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə, göstərilən yüksək diqqət və qayğıya görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya öz minnətdarlıqlarını bildirdilər.

AYB Mingəçevir bölməsinin 25 illiyi

Dekabrin 23-də AYB-nin "Nətəvan" klubundan həmyerlimiz şair İsmayıllı İmanzadənin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən AYB-nin Mingəçevir bölməsinin 25 illik yubileyi münasibətlə tədbir keçirildi. Tədbiri şair İlqar Fəhmi açdı. O, ziyanlı, ağısaqqal şair kimi İsmayıllı İmanzadənin əməyini yüksək qiymətləndirdi ve bildirdi ki, AYB-nin bölgələrdəki fəaliyyəti çox təqdirəlayiq haldır. Qeyd etdi ki, AYB-nin fəaliyyətlərinən biri də onun bölgələrdəki fəaliyyətidir. Bunu bariz göstəricisi kimi ictimai əsaslarla Birliyin sədri kimi çalışan İsmayıllı müəllimin fəaliyyətini göstərdi.

Daha sonra tədbir İ.İmanzadənin özünün aparıcılığı ilə davam etdi. Tədbir iştirakçılarını salamlayıb, gəldiklərinə görə onlara öz təşəkkürlerini bildirən İsmayıllı müəllim söyü Cəbrayıl RİH-nin müavini Tapdıq Nəsirova verdi. Tapdıq müəllim RİH Başçısı Kamal Həsənovun təbriklerini çatdırıb, qeyd etdi ki, köçkünlər Mingeçevirdə yaşayış-yaradan İ.İmanzadə orada da ictimai fəallığından qalmayıb, şair kimi, ağısaqqal kimi Mingeçevir yazıçılarını öz etrafına toplayıb. Tapdıq müəllim gələn il İsmayıllı müəllimin 80 illiyinin doğma Cəbrayillizda keçiriləcəyini vurğuladı.

Millet vəkili, alim Aydin Mirzəzadə çıxışında qeyd etdi ki, Goyça mahalının Zod kəndindən gəlib Mingeçevirdə yaşayıblar. Atasının şair olduğunu və Birliklə daim əlaqə saxladığı bildirdi. Özünün Mingeçevirdə doğulduğunu diqqətə çatdırın Aydin müəllim əvvəller Mingeçevirdə "Kür" ədəbi məclisinin olduğunu və atası Böyükşəhər müəllimin de orada iştirak etdiğini dedi. Hazırda isə AYB-nin bölməsi olan Mingeçevire kənar rayonlardan da yazarların geldiğini dedi. Alim onu da vurğuladı ki, Mingeçevir şəhəri öz adını yaxınlaşdırıb. Baxmayaraq ki, sonradan salinan şəhərdir və burası müxtəlif regionlardan gəlib toplaşıblar, ancaq burada haralısan? deyib bir-birindən soruşturular, burada hamını birləşdirən Mingeçevirli anlayışı var.

Filologiya elmləri doktoru,

Sakir ƏLIFOĞLU

Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının hesabat-seçki konfransı keçirilib

Oktjabr ayının 25-də Bilesuvər rayonu ərazisində cəbrayilli məcburi köçkünlər üçün salınan qəsəbədə Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının hesabat-seçki konfransı keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Ağısaqqallar Şurasının sədr müavini Bayram Yusifov, Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov, Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının sədri, Nəzarət-Təftiş Komissiyasının üzvü Vəqif Məhərrəmov, Azərbaycan Ağısaqqallar Şurasının məsul şəxsləri Rafiq Rzayev və Elşad Quliyev, rayon ağısaqqalları və ziyalıları, Cəbrayıl RİH-in əməkdaşları və ictimaiyyət nümayəndləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə konfrans iştirakçıları Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi öününe gül dəstələri düzərək xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Konfransda Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan vətən övladlarının və ötən dövr ərzində vəfat etmiş ağısaqqalların xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə anılıb.

Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Cəbrayıl rayonunda da hər zaman böyük hörmət və nüfuz sahibi olan ağısaqqalların fəaliyyətindən söz açıb. Onların cəmiyyetimizin inkişafında, xüsusilə də yeniyetmə və gənclərin Vətənə məhəbbət, millimənəvi dəyərlərimizə və adət-ənənələrimizə hörmət ruhunda tərbiye edilməsində və maariflənməsində üzərlərinə düşən öhdəlikləri layiqincə yeriye yetirdiklərini bildirib. Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının ölkəməzin ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak etdiyi bildirən Kamal Həsənov qeyd edib ki, təşkilatda təmsil olunan bütün rayon ağısaqqalları Ümummilli Lider Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, möhtərem Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin hər zaman xalqın menafeyinə xidmət edən daxili və xarici siyasetini dəstəkləyir, genc nəslin milli adət-ənənələrə, azərbaycanlıq məfkurəsinə bağlılıq ruhunda tərbiyəsi işinə xüsusi diqqət yetirir, dinamik inkişaf edən ölkəməzin gələcəyi namine öz qüvvə, bilik və bacarıqlarını əsirgəmirlər. O, həmçinin, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərişləri esasında Cəbrayıl rayonunda aparılan genişmiyəyasi yenidən-qurma və tikinti-quruculuq işlərindən də səhəbət açıb. Artıq dörd ildir işgaləndən azad olunan doğma yurda qayıdan Cəbrayıl sakinlərinin hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhətə olunduqlarını bildirib. Çıxışının sonunda o, konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şu-

rasının sədri Vəqif Məhərrəmov görülən işlərlə bağlı hesabat məruzəsi ile çıxış edərək bildirib ki, ötən dövr ərzində erməni işğalı nəticəsində öz doğma ev-eşiklərini tərk edərək ölkəməzin müxtəlif bölgelerində məskunlaşan rayon əhalisi, o cümlədən də ağısaqqallar öz aktiv ictimai fəaliyyətlərini davam etdiriblər. Harada yaşamalarından asılı olmayaraq, Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının üzvləri her zaman dövlətə dəstək olublar, aktual mövzularla bağlı bir çox tədbirlərdə,

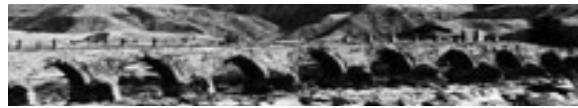

tərcəklerinə emin olduğunu vurgulayıblar. Belə yüksək səviyyəli tədbirlərin keçirilməsinə, habelə ağısaqqallara ayrılan diqqət və qayğıya görə öz təşəkkürlerini bildiriblər.

Azərbaycan Ağısaqqallar Şurasının sədr müavini Bayram Yusifov öz çıxışında konfrans iştirakçılarına Şuranın sədri, millet vəkili, professor Eldar Quliyevin və idarə Heyətinin üzvlərinin salamlarını çatdırıb, tədbirin böyük ruh yüksəkliyi ilə keçirildiyini vurgulayıb. Cəbrayılın düşmən tapdağından azad edilməsinin dördüncü ildönümü münasibətlə cəbrayilliləri ürekden təbrik edərək növbəti tədbirlərin tezliklə Azərbaycanın o gözəl guşəsində keçirilməsini arzayıb. O, 44 günlük Vətən mühəribəsindəki böyük Zəfərimzdən, əsgər və zabitlərimizin şücaetindən, Müzəffər Ali Baş Komandanın cənab İlham Əliyevin misilsiz herbi və siyasi istedadından bəhs edib. "Xoşbəxt xalqı ki, bize möhtəşəm Qəlebə bəxş edən, Azərbaycana davamlı uğurlar qazandıran cənab İlham Əliyev kimi Prezidentimiz və Ali Baş Komandanımız var", - deyə vurgulayıb. Natiq Azərbaycanın qəhrəman övladlarının böyük coşğu və ruh yüksəkliyi ilə Vətən mühəribəsində iştirak etdikləri, Cəbrayılın mərd oğullarının cəbhənin ön sıralarında igidliliklə vuruşduqları bir daha tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Çıxışında ağısaqqallıq institutunun qədim tarixindən və keçidiyi yoldan bəhs edərək ağısaqqal sözünün, ağısaqqal xeyir-duasının xalqımız üçün hər zaman böyük əhəmiyyət daşıdığını qeyd edən Bayram Yusifov, həmçinin, bildirib ki, tanınmış şəxsiyyətləri, o cümlədən görkəmli elm, mədəniyyət və incəsənət adamlarını, nüfuzlu ictimai-siyasi xadimləri birləşdirən Azərbaycan Ağısaqqallar Şurasının səməreli fəaliyyət dairəsi və sıraları millət vəkili, professor Eldar Quliyevin rehbərliyi altında gündən-güne genişlənir. Natiq daha sonra ağısaqqalların ölkəməzin ictimai-siyasi həyatındaki əhəmiyyətli rolündən, həmçinin onlara göstərilən dövlət qayğılarından da danışaraq, bu diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür edib. Çıxışının sonunda Bayram Yusifov Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının Nəzarət-Təftiş Komissiyasının üzvü Vəqif Məhərrəmov yenidən yekdilliklə Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının sədri seçilib. İclasda, həmçinin Rayon Ağısaqqallar Şurasının idarə Heyəti və Təftiş Komissiyası da formalasdırılıb.

Konfransda rayon ağısaqqalları, ziyanlılar və digər natiqlər çıxış edərək yeni seçilmiş sədrə və heyətə uğurlar arzulayıblar, onların ölkəməzin, o cümlədən rayonun ictimai-medəni həyatında bundan sonra da yaxından iştirak edərək səməreli fəaliyyət gələni əsirgəməyəcəklərini bildirib.

Cəbrayıl Rayon Ağısaqqallar Şurasının sədri Vəqif Məhərrəmov ona və digər ağısaqqallara göstərilən etimadə görə hər bir kesə öz minnətdarlığını ifadə edərək, Şuranın uğurlu fəaliyyəti üçün gələcəkdə də əllərindən

Dağtumash Abış oğlu Qurbanla Təranə Seyfəddin qızı 1992-ci ildə ailə həyatı qurublar. Bu evlilikdən uca Tanrı ailəyə iki oğlu övladı bəxş edib: 3 noyabr 1994-cü ildə Elmin, 5 iyun 1997-ci ildə isə Elnur dünyaya gəlib. Hər ikisi ali təhsilliidir. Elmin Bakı Dövlət Universitetini, Elnur isə Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinin hərbi tibb fakültəsini hərbi həkim ixtisası üzrə bitirib. Valideynləri onların sadəcə ali təhsilli olmalarının qayğısına qalmayıb, həm də övladlarının layiqli vətəndaş kimi böyükəmləri üçün çalışıblar. Əbəs deyil ki, ailə başçısı olan Qurban Hacıyev özü də hələ sovet dönenində sovet ordusunda ləyaqətlə xidmət etmiş, Arxangelskdə hərbi məktəb bitirmiş, Murmanskda miçman kimi sultu gəmilərdə texnik-mexanik işləmişdir. O dövrük ab-havaya uyğun olaraq hərbi vətənpərvərlik ruhlu bir vətəndaş kimi vətənə xidmət göstərmişdir. Daha sonra doğma Azərbaycanımıza qayıtmış, təhsili ni qiyabi yolla davam etdirib, Bakı Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbini bitirmişdir. I Qarabağ müharibəsində də fəal iştirak edib.

Deməli, özü hərbi məktəb bitirən və miçman kimi qulluq edən bir atanın övladlarının da hərbi yönümlü heyat yolu seçmələri də, hərbi vətənpərvərlik ruhunda yaşamaları da təbii haldır. Bu baxımdan da qeyd edək ki, ilk övladı olan Elmin sərhəd qoşunları tərkibində qulluq edib. Hemçinin 2020-ci ilin 44 günlük şanlı vətən savaşında öncəhəye eşgərlərimizə humanitar yardımın aparılması yaxından iştirak edib. Hansı ki, həmin dövrde özündən 3 yaş kiçik olan qardaşı Elnur da bir hərbi kimi qızığın döyüşlərin içində idi. Aşiq Mikayıl Azaflı haqlı olaraq deyirdi ki:

**Hər doğulan oğul olmaz,
Doğan ana ana gərək.**

Əlbettə, bu hərbi vətənpərvərlik keyfiyyətləri qardaşlara atalarının yolunun davamı olaraq aşılındığı kimi, burada ana

QAZİLƏRİMİZ

Elnur həkimin rəşadətli döyüş yolu!

hökumətimiz tərəfindən də, dövlət səviyyəsində de qiymətləndirildi. Ölkə başçısı tərəfindən "Suqovuşanın azad olunmasına görə", "Vətən uğrunda" medalları ilə, habelə Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədovun imzası ilə "Vətən müharibəsi iştirakçı" medalı ilə ve general-major Rasim Babayevin imzası ilə Mühərribe veteranı vəsiqəsi ilə mükafatlandırıldı.

"Sağlığında qiymət verin insanlara!" çağırış-nidasında səsləndiyi kimi, Elnur həkimin vətən qarşısındaki xidmətlərinin

öyüdünün - tərbiyəsinin, ana südünün də mühüm rolü danılmazdır. Ana südü körpənin sağlam fiziki inkişafı üçün əvəzolunmaz qıdadır. Ancaq ana südü eyni zamanda körpə üçün sağlam mənəvi-ruhi qıdadır... Xalq müdrikliyi ana südünün körpə üçün fiziki baxımdan da, mənəvi-ruhi baxımdan da əsas qida olduğunu təsdiqləyir. Bütün bunnarı diqqətə çəkməkdə məqsədən odur ki, ailədə övladlarının tərbiyəsi məsələsi valideyn tərbiyəsinə bağlıdır. Bu məsələdə atanın göstərdiyi yol, ədəb-ərkanla yanaşı ana öyüdü, ana tərbiyəsi də övladların layiqli vətəndaş kimi böyüyüb yetişməsində müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Yuxarıda misal getirdiyim "Hər doğulan oğul olmaz" misrasında işlənən "oğul" sözü hərfi mənədəki oğuldan, yeni oğlan uşağından səhbət açmış, ona görə də növbəti misradə aşiq oğulu doğan-dünyaya getirən ananın həqiqətən də ana olmasının - övladına layiqli oğulluq tərbiyəsi aşılıyala bilən ana olmasının gərəkliliyini - vacibliyini söyləyir. Yenə ola bilər ki, ana cismən oğul (oğlan) övladı dünyaya getirsin, ancaq doğulan oğulun həqiqətən də oğul (vətən oğlu) kimi tərbiye alıb böyməsi üçün ülvi dəyərlərin daşıyıcısı olan əsl ana tərbiyəsi almalıdır.

Məhz bu baxımdan Qurban Abış oğlu ile Təranə Həsənovanın ailesində dünyaya gələn, böyükən oğullar əsl vətən oğulları kimi yetişib formalaşdırılar, vətənin də gündənə oğluq missiyalarını ləyqətələr yeriň yetirdilər.

Bu yazıda ailənin 2-ci övladı Elnur həkimin vətən uğrundakı fədakarlığından söz açmaq istərdim. 2003-2014-cü illerde orta təhsilini aldıqdan sonra (1-4-cü sinifləri Zığ qəsəbəsindəki 221 sayılı orta məktəbdə, da-ha sonra isə Xətai rayonundakı 147 sayılı texniki-humanitar litsyeydə təhsil alıb). Tibb Universitetinə hərbi hekim ixtisasına qəbul olub. 2020-ci ildə leytenant rütbesi ilə ali təhsilini bitirib və 19 iyundan Goranboy rayonundakı "N" sayılı hərbi hissədə zabit-hekim kimi xidmətə başlayıb.

Gördüyüm kimi, tibb xidməti leyte-

nantı kimi Elnur Hacıyevin hərbi xidmətə başlığı dövr 2-ci Vətən müharibəsinin başlanacağı ərefələrə tesadüf edir. 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan Qarabağ azadlığı uğrundakı Vətən savaşımızda həkim-zabit kimi Elnur canla-başa iştirak etdi, döyüşlərin ən qızığın nöqtələrində oldu. Çünkü hələ uşaqlıqdan evdə-ailədə olan səhbatlər zəminində üzünü görmədiyi dədə-baba yurduna qarşı ürəyində min bir məhəbbət hissü cürcüb-boy atmışdı. O, bir həkim-zabit kimi bu dünyadaki cənnətimizi - cənnətmisal torpaqlarımızı yağı düşmənlərin əsərtindən xilas etmek üçün ürəyində bu günü çıxdan gözləyirdi. Elə ürəyində tutduğu bu ülvi arzuya görə də o, üz tutduğu Tibb Universitetində hərbi həkim ixtisasını seçdi. Düşündü ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda savaşlar başlayanda, həm zabit kimi silahıyla yağı düşmənlərlə mübarizə aparar, həm də bir həkim kimi ön cəbhədə döyüşən ordumuzun yanında olar, namərd yağı hədəfinə tuş gələn əsgərlərimizi ölümün pencəsindən xilas etmek üçün zəruri təcili tibbi yardımlarını göstərer. Onun buniyyəti gerçəkləşmişdi artıq. Ona görə də 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlayan 44 günlük zəfər savaşımızda əvvəldən axıradək cəsəratla iştirak etdi, vuruşdu - döyüdü. Vətəne layiqli oğul kimi xidmət göstərdi. Ata yoluñan, ana tərbiyəsinin həyatda dəsl xidmetkarı oldu. Xidmət etdiyi taburun tibb məntəqə rəisi kimi öz həkim komandasını başına cəm eləyib, Suqovuşanın, Talış kəndinin azad olunmasında, Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərdə fədakarlıqlar göstərdi. Şanlı zəfər tariximizə vətən oğlu kimi o da öz adını yazdırdı.

Döyüşlər gedən ərefələrdə Elnurun xalası Kəmale xanım ürəyinin döyüntülərini misralara çevirib yazdı:

**Bir əlinde silah, birində məlhəm,
Gecədən səhərə ayıqdır Elnur.
Həkim-zabit kimi içdiyi anda
Vətən oğlu kimi sadıqdır Elnur!
Elnur Qurban oğlu Hacıyevin bu şücaəti**

bu cür qiymətləndirilməsi də bir tərfdən ona mənəvi stimul verdi. Ailədə ata-ana tərbiyəsi - öyüdü ilə vətənpərvər bir genç kimi formallaşdır yetişən Elnur Hacıyev dövlətimizin bu təltiflərindən daha da ruhlandı. 2021-ci ilin martında Ağdam - Xocalı istiqamətində gedən döyüşlərdə, Ferrux dağının alınması uğrunda da fəal iştirak etdi. Bundan başqa, 2022-ci ilin 22 sentyabrında Zəngəzurda Cermuxun alınması istiqamətində gedən döyüşlərdə də qəhrəmanlıqlar göstərib, "Şücaətə görə" medalı ilə təltif olunub.

Gördüyüm kimi, Elnur həkim vətəniyin azadlığı uğrundakı savaşların hamisində fəlliq göstərib və vətənə öz oğulluq töhfəsinə verib. 2023-cü ilin 19-20 sentyabrındakı antiterror əməliyyatında da sinəsini irəli verib. Ağdam-Ağdərə istiqamətində gedən qanlı döyüşə girib. Hətta Ağdərəyə daxil olan ilk döyüşü dəstəsinin tərkibində olub və iki dəfə özünün sanitər qrupu ilə ağır döyüş şəraitində yaralıları arxa zonaya götürübələr. Lakin üçüncü dəfə yaralıları xilas etməyə gedərken mənfur ermənilər Elnur həkimlərin tibbi sanitər maşının tank əleyhinə raketlə hədəfə alırlar. Maşında olan 6 nəfər tibb işçisindən 4-ü şəhid olur. Elnurla köməkçisi ağır yaralanırlar. Vertolyotla onları Bakıya Popanın qosipitalına gətirirlər. Elnur burada ciddi müalicə alıqəndən sonra şəfa təpib ayağa qalxır. Yenidən ezmər vətən oğlu kimi, zabit həkim kimi tabora qayıdır, tibb mənətəqəsinin rəisi kimi hərbi xidmətini davam etdirir. Ölümün gözüne dik baxıb, ölümün içində qayıdan vətən oğlunun vətən yoluñan inadkar mübarizəsinin, ezmər qətiyyətinin qarşısını heç bir düşmən zərbəsi sarsıda bilməz! Elnur həkimin rəşadətli döyüş yolu bunun bariz təzahürüdür. Eşq olsun vətənin igidinə!

Şakir ALBALIYEV

Праздник пробуждения природы - Новруз

Шакир Албальев Алиф оглы,
ведущий научный сотрудник
отдела "Мифология" Института
Фольклора Национальной Академии Наук,
доктор философии по
филологии, доцент

Период природы, чередующийся четырьмя временами года и дополняющий друг друга согласно принципу долга, охватывает длительностью один год. На основе этой закономерности природы, которая периодически повторяется, люди строят свой образ жизни и регулируют свои жизненные правила. Словом, этот нерушимый закон природы служит своего рода естественным компасом саморегуляции общества и человечества, примером регулирования правил жизни. Для определения пути человек полагается на помощь компаса, чтобы узнать направление, в которое он пойдет, или же, отправляя местоположение кому-то через WhatsApp, так и природа рисует для людей определяющий план траектории, по которому он пойдет, урегулирует условия своей жизни в течение периода времени, называемого Годом. Основываясь на временную траекторию, называемой Годом, люди планируют свой образ жизни. В случае противостояния этого закона природы - общество столкнется с осложнениями и катастрофами.

Например, если мы не примем соответствующие меры против опасности природных наводнений в осенне-зимний период или не обеспечим себя теплой одеждой в зимний период и т. д., то наша жизнь и здоровье будут серьезно повреждены, так как и наше имущество, которое является мирским благом. В этот момент, если мы доведем до того же сознания пословицу "Не сгорит в огне, не утонет в воде", мы убедимся, что ни наша жизнь, ни наше имущество не смогут быть спасены от наводнения. Смысл этой пословицы состоит в следующем. Когда происходит пожар, то от огня можно спасти определенные вещи, но с водой дело обстоит по-другому. Результате сильного потопа плачевны - разрушается дом и т.д. Именно в этом смысле период времени, называемый Годом, подвергает людей к языку природы, подготовке к четырем временам года (год несет в своем утробе четыре времени года).

Разумеется, каждый народ рисует картину своей жизни и определяет свои жизненные нормы исходя из своего национального психологического мировоззрения, а также в связи с географическими и природными условиями, в которых он живет в эти времена года. Но чаще всего один из этих времен года, а точнее на примере одного из таких сезонов люди отмечают отличительно. Праздник Новруз (дословный перевод с персидского "новый день"), взял свой источник из природных закономерностей весны, основан на философию жизни и носит символико-философское значение с точки зрения социального содержания. Иными словами, азербайджанский народ настраивает свой жизненный ритм на весеннюю пору природы и во имя праздника Новруз демонстрирует миру свою точку зрения - человечества и природы, демонстрацию солидарности с природой.

В статье покойного фольклориста Азада Набиева отмечается: "Новруз -

праздник мира, дружбы и гуманизма. В древние века народы мира очисткой земли, подготовкой ее к посадке, началом нового сезона трудовых праздников с многочисленными и разнообразными танцами (яллы и др.), праздничными церемониями, ритуалами, обычаями и песнями приветствовали окончание зимы, приход весны, красоту времен года, пробуждение природы, обновление воды, появление воздуха, ее пробуждение.

дате создания Новруза. Однако точно известно, что Новруз, как один из древних весенних праздников Востока, отражает в широких художественных и философских пластинах старинные представления нашего народа о явлениях природы, его раннем труде и быте. Неоспоримо также и то, что древнейшие культурные ценности нашего народа являются основным содержанием и основным источником ранней культурной мысли Новруза. Фунда-

нием под названием праздника Новруз вошла в мировоззрение нашего народа как этнокультурная система мышления, имеющая символико-философскую сущность. Весенний сезон, перенесенный на Новруз, следует воспринимать как концентрацию природы и общества. Изолирование природы от общества приводит к моральным и экологическим последствиям. Недаром профессор А.Набиев также отметил, что Новруз несомненно отмечался с раннего периода цивилизации. Действительно, со временем сотворения мира природа и общество были вместе, а отношения человека и природы были неразрывны и соединены как одна составляющая другую. На этапах развития истории эти отношения постепенно ослабевали, поскольку человек отделял себя от природы, погружался в вихрь природных катаклизмов, открывал путь экологичес-

Institutun alimi Qazaxistanda keçirilən Beynəlxalq Kongresdə məruzə etmişdir

10 dekabr 2024-cü ildə Qazaxstan Respublikasının Almatı şəhərində Əl-Fərabi Kitabxanasında tanınmış türkoloq-linqvist, filologiya elmləri doktoru, professor Əbdüləli Tuqanbay Kaydarın 100 illiyinə həsr edilmiş "Mədəniyyət kontekstində humanitar elm: sivilizasiyalar, qloballaşma: dil, etnos, cəmiyyət" Beynəlxalq Kongresi keçirilmişdir.

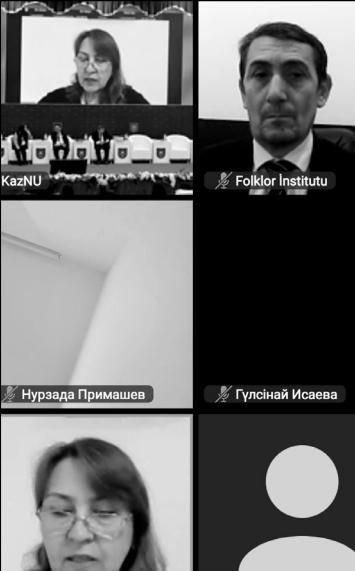
Həm hibrid, həm də online formatda keçirilən Kongresdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Folklor Institutunun "Mifologiya" şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, filologiya üzrə felsefə doktoru, dosent Şakir Alba-

liyev "Təbiətin oyanış bayramı - Novruz" mövzusunda online məruzə ilə anlayışını özündə reallaşdırın dörd təbiət fəslindən birinin simvolu olan Novruz bayramı ətraflı şərh edilərək yaz fəslinin timsalında insanların Novruzu bayram etmələrinin səbəbləri, təbiət fəsilləri ilə insanların harmoniyası, yaşam normaları və qaydaları, insanların yaşıllıq və oyanış fəsləri olan yazın timsalında özlərini nikbin bir ovqata kodlaşdırması məsələləri tədqiq edilmişdir.

Məruzəçi Şərq insanı, o cümlədən azərbaycanlıların təbiətin yaz fəslinə rəmzi, fəlsəfi, mifoloji məzmun verməklə onu Novruz adı altında toy-bayran etdiyini bildirərək, bu bayramın

insanları təbiətə həmrəy olmağa çağırduğunu qeyd etmişdir. Təbiətin bu oyanışının xalqımızın metaforik olaraq cəmiyyətdə renessans (intibah) kimi dəyərləndirdiyini vurğulayan Ş.Albaliyev təbiətin yaşıllaşmasının timsalında insanlar da mənən zənginləşməsi, gözəlləşməsi qayəsini - təbiəti və bəşəriyyəti gözəlləşdirmək missiyası haqqında məlumat

vermişdir. Məqalənin başlıca probleminin həlli məqsədilə nəticədə müasir dövrümüzün bahar bayramı olan Novruzun həyatımızın ayrılmaz hadisəsi olduğu bir daha vurgulanmışdır. Türkiyə, Tacikistan, Türkmenistan, Tatarstan, Belçika və digər ölkə alimlərinin iştirak etdiyi kongresin məruzələrinin nəşri nəzerdə tutulmuşdur.

Aygün MƏMMƏDOVA,
AJB-nin üzvü,
tarix üzrə felsəfə doktoru

Эти культурные ценности, берущие свое начало в ранней мифологической мысли и унаследованные от великих предков, создали ряд ранних обрядов и праздников, связанных с временами года, природными красотами и календарными встречами нашего народа в разные времена и места. Они постепенно отполировались новыми мировоззрениями, духовно-нравственными взглядами, этическими и эстетическими ценностями и стали зеркалом трудовой и бытовой жизни нашего народа.

Новруз - один из великих праздников, распространённых среди народов Востока. Азербайджанский народ отмечает этот праздник ежегодно - 20, 21 и 22 марта. Ценности Новруза создают также новые выводы о начальных этапах цивилизации. По мере углубления в историю раскрываются новые сведения о празднике, открываются факты о происхождении его задолго до зороастризма. Новые источники уводят историю праздника в более древние времена. И поэтому вся эта информация, отфильтрованная из глубин прошлого, не создают конкретизации о

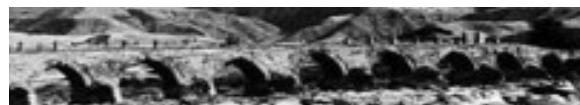
ментальными и важными фактами, подтверждающими такие выводы, являются, конечно же, традиции и обряды праздника у азербайджанского народа, ранние представления о сотворении мира, мифы и легенды, верования, находки, четыре важных и сакральных элемента, связанные с зарождением и возникновением мира и человека - Вода, Огонь, Ветер и Земля (1, с. 72-73).

Если обратить внимание, А.Набиев называет весеннюю пору "прекраснейшим из времен года" и обосновывает это пробуждением воды, леса, почвы, воздуха, словом, природы. Действительно, праздник Новруз символизирует приход весны, пору пробуждения природы.

Позже ученый справедливо подчеркивает, что Новруз отражает старые представления нашего народа о явлениях природы, раннем труде и бытовой жизни. Действительно, наш мудрый народ запрограммировал свой взгляд на жизнь, свой взгляд на мир и природу, урегулировал свою домашнюю жизнь по приметам весеннего времени года. Это связано с тем, что весна, являющаяся природным явле-

нием разрушению и тем самым уступал место событиям, которые стали причиной его собственной трагедии. Неслучайно 2024-й год официальным указом Президента Азербайджанской Республики, объявлен "Годом солидарности зеленого мира", более того, в этом году в нашей стране пройдет международное мероприятие под названием "COP-29" (с 12 по 22 ноября) с целью защиты и сохранения природы с участием около 200 стран мира. Разумеется, все это следует понимать как официальную поддержку нашим государством этнокультурных ценностей, сохранивших нашим народом на протяжении тысячелетий. Благодаря международному этому мероприятию, проводимому в нашей стране эти возвышенные духовные, мультикультуральные ценности станут более известными в мире и на международной арене. Согласно какой же логике весенне время года, один из четырех сезонов года считается первичным, любимым и лелеется нашим народом? Зачем его отмечают как пышная свадьба-празднование?

(Ardı səh. 6-da)

Праздник пробуждения природы - Новруз

Конечно же все следует объяснить прежде всего, оптимистическим духом нашего народа и оптимистичным, прекрасным возрастом природы. Эти факты пересекаются и дополняют друг друга. Потому что азербайджанский народ естественно смотрит на мир, природу и жизнь с надеждой и живет мыслью, что "жизнь скучного и бедного дня коротка". Этот божественный порядок он видит в самой природе. Итак, в период весенней поры, люди становятся свидетелями оживления мертвой природы, привлекательного весеннего пейзажа, расцвету роз и пению соловьев. Это символично-философское платье и приятный звук природы люди стараются донести до общества и всего человечества.

Ученый Азад Набиев, называл Новруз "праздником мира, дружбы и гуманизма" и подтверждал данное заключение. Новруз отражает пробуждение природы. Этим пробуждением природа призывает людей к духовному пробуждению, миру, прогрессу - она зовёт своим естественным языком, своей естественной гармонией, своим ярким узором и цветом.

Исследователь Кямаля Османова в своей книге "Народные обряды и песни" пишет: "Нет в мире народа, у которого не было бы своих любимых праздников. У азербайджанского народа также есть свои любимые праздники. Среди них праздник Новруз занимает особое место. Новруз буквально означает новый день (персидское "ноу" - новый, "ruz" - день). Но согласно семантике выражаемой им церемонии, это пространство, где заканчивается переход и начинается новый порядок. Новруз также предоставлен под названиями - Бозгурд, Чаган, Эргенекон, Невруз, султан Невруз, Март Невруз и др. В Турции Новруз в народе называют "G?nd?n?m?" (наступление дня) или "Y?lba?" (начало нового года). Накануне Праздника Весны каждый квартал, деревня, поколение собираются и празднуют его на фоне природы, под открытым небом, в приятном уголке по средам. Молодые люди строят качели, проводят различные игры и конкурсы. Период этой красивой церемонии сопровождается влюбленностью молодых людей. Это было вызвано желанием древних людей идентифицировать такие природные явления, как возрождение природы и озеленение деревьев, созиданием молодыми людьми новой семьи.

Азербайджанцы отмечают праздник Новруз с особыми обрядами и ритуалами. Обряды и ритуалы, совершаемые в эти праздники, по количеству и содержанию более обширны. Дома - пороги очищаются, стены отбеливаются, одежда отстиривается, старую выбрасывают. Они считают, что эта аккуратность создана для того, чтобы должным образом приветствовать духов, посещающих дома во время праздника. На наш взгляд, женская уборка перед праздником - это вообще волшебное действие. Азербайджанские женщины убирают дом и дверь и готовятся к новому году и новому дню (2, с. 45 - 46).

Согласно автору, в данный период создается параллельная смысловая совместимость между молодыми людьми, создающими семью и озеленением природы, которая вытекает из жизненной философии самого праздника. Иными словами, исследователь, предоставивший Новруз как "начало нового порядка пространства", хотел этим выражением сказать, что природа засыпает в зимнюю пору, но с наступлением весны эта тишина в природе уходит и начинается новое дыхание жизни. Данный символом пробуждения и возрождения природы привносит в мир порядок.

Традиции Новруза, отражающие наступление весенней поры, призывают лю-

дей быть солидарными с этим космическим порядком природы, войти в такую же гармонию с природой. Брак молодых людей, раскрытие весеннего цветка и привнесение благ также входит в ту же смысловую нишу. А также уборка, благоустройство жилища и такого рода производственные заботы в общественной жизни проявляются в природе как озеленение и пробуждение.

Кандидат филологических наук Севиндж Гасымова пишет: "Церемонии, входящие в комплекс Новруз, являются праздничными. Праздник - один из видов церемонии". Ссылаясь на В.Н.Топорова выявляется о том, что "праздник - это период времени, имеющий в архаической мифопоэтической и религиозной традиции особое отношение к сакральной сфере, предполагающий максимальную принадлежность всех участников праздника к данной сфере, маркируемый "праздник" как институционализированное действие".

Это определение также проливает свет на значение церемонии Навруз как праздника. Прежде всего, Новруз - это церемония, проводимая не в каждое время года а в конкретно - весной.

Праздник Навруз в Азербайджане отмечается в марте - на стыке конца зимы и начала весны. Праздник связан со священными ценностями в целом. Неслучайно народ с большой любовью и уважением называет праздник Новруз "самым дорогим днем в году". С другой стороны, праздник Новруз принадлежит без исключения всем членам общества, которые любят его и отмечают. Например, по традиции Новруза, в последнюю ночь среды года, то есть в последний вечер года, все должны быть дома. По поверью, человек, который не сможет провести один Новруз у себя дома в своей стране, не повезет провести его в своем доме семь лет. То есть остаться вне Новруза - значит быть отделенным от общества, Родины, страны" (3, с. 8 - 9).

Итак заключая вышеизложенное, в празднике Новруз, отмечаемого в определенное время, то есть весной, участвуют единогласно все члены общества. Это также означает, что праздник Новруз, который является олицетворением весны, призывает всех войти в гармонию весны. Весенняя пора, отражающая пробуждение природы - социальный статус праздника Новруз, вселяет чувства - солидарности с людьми, миром и людьми. Эта солидарность является призывом к монолитному, незыблемому единству, предусматривающему единство мира и природы. Также она служит социального миру, призывающему всю Вселенную к единой ауре, упорядоченному развитию, хорошему будущему и строению счастливого мирового порядка.

Завершая наши выводы призываем людей мира настроится на эту приятную гармонию природы, и сделать наш мир прекрасным с физической и духовной точки зрения.

- Список литературы:**
1.Nəbiyev A. Azərbaycanda Novruz.
Bakı: Çıraq, 2002, s.72-73.
2.Osmanova K. Xalq mərasimləri və
nəğmələri. Bakı: Elm və təhsil", 2014,
s.45-46
3.Qasimova S.Azərbaycanda Novruz
ənənə və inancları. Bakı: Elm və təhsil,
2018, s. 8 - 9.

Sakir Albaliev Ərif oğlu,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının
Folklor İnstitutunun "Mifologiya"
söbəsinin aparıcı elmi işçisi, filologiya
üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
Email: albalievshakir@rambler.ru
Orcid: 0000-0002-4261-3054

Təbiətin oyanış bayramı - Novruz

Xülasə

Açar sözlər: təbiət, bayram, Novruz,
folklor, cəmiyyət, missiya, yaşılılıq

Məqalədə il anlayışını özündə
reallaşdırın dörd təbiət fəslindən birinin
simvolu olan Novruz bayramı tədqiqatına
cəlb edilmişdir. Niye mehz yaz fəslinin
timsalında insanların Novruzu bayram
etmələrinin səbəblərinə toxunulmuşdur.

Burada izah olunmuşdur ki, təbiət
fəsilləri insanları təbiətlə harmoniya
yatratmağa, yaşam normalarını və
qaydalarını müəyyənleşdirməyə sənki
təbiət bir kompas rolu oynayır. Bu
baxımdan insanlar yaşılılı və oyanış fəsl
olan yazın timsalında özlərini nikbin bir
ovqata kodlaşdırırlar. Bu ovqati Novruz
bayramı adı altında böyük təntənə və ruh
yüksekliyi ilə qeyd edirlər.

Məqalədə göstərilir ki, Şərqi insanı, o
cümledən azərbaycanlılar təbiətin yaz
fəsline rəmzi, fəlsəfi, mifoloji məzmun
verməklə onu Novruz adı altında toy-
bayran edirlər. Bu bayram eyni zamanda
insanları təbiətlə həmrəy olmağa
çağırışdır. Təbiətin bu oyanışını xalqımız
metaforik olaraq cəmiyyətdə renessans
(intibah) kimi dəyərləndirmişdir. Novruzun
məhiyyəti bütün bəşəriyyətə təbiətdən
nümunə götürməklə onun yaşışlaşmasının
timsalında insanların da mənən
zənginləşməsi, gözəlləşməsi qayəsini -
təbiəti və bəşəriyyəti gözəlləşdirmək
missiyasını aşılamaqdır.

Məqalənin başlıca probleminin həlli
məqsədilə alımların də fikirlərinə istinad
edilmiş və müasir dövrümüzün bahar
bayramı olan Novruzun həyatımızın
ayırılmaz hadisəsi olduğu qənaəti bir daha
vurğulanmışdır.

Шакир Албалиев Алиф оглы,
ведущий научный сотрудник отдела
"Мифологии" Института Фольклора Национальной Академии Наук, доктор философии по филологии, доцент
Email: albalievshakir@rambler.ru
Orcid: 0000-0002-4261-3054

Праздник пробуждения

природы - Новруз

Резюме

Ключевые слова: природа, праздник
Новруз, фольклор, общество, миссия, зелень.

В статье исследован праздник Новруз, являющийся символом одного из четырех времен года природы, реализующий в себе концепцию года. Автор привел к изучению причины празднования людьми Новруза в весенний сезон.

Времена года играют роль природного компаса, помогающего человеку создавать гармонию с природой, определять нормы и правила жизни. С данной точки зрения люди кодируют себя оптимистическим тоном, символизирующими весну, а значит сезон озеленения и про-

буждения. Этую мелодию они отмечают с большой торжественностью и энтузиазмом под названием - праздник Новруз.

Народы Востока, в том числе азербайджанцы, празднуют весну под названием Новруз, придавая ей символическое, философско-мифологическое содержание. Этот праздник также является призывом к людям: быть солидарными с природой. Наш народ метафорически оценивал это пробуждение природы как возрождение общества (ренессанс). Основной сутью Новруза является привитие всему человечеству важного правила природы: весенний расцвет способствует духовному развитию и красоте людей, то есть миссии украшения природы и общества.

С целью решения основной проблемы статьи автор ссылался также на выводы ученых и в итоге было сделано заключено о том, что на современном этапе Новруз является неотъемлемым событием нашей жизни.

Shakir Albaliev Alif oghlu,
Leading Researcher of the
Department of "Mythology" of the
Institute of Folklore of the Azerbaijan
National Academy of Sciences, Doctor
of Philosophy in Philology, Associate
Professor

Email: albalievshakir@rambler.ru
Orcid: 0000-0002-4261-3054

Nature's Awakening Holiday - Novruz

Summary

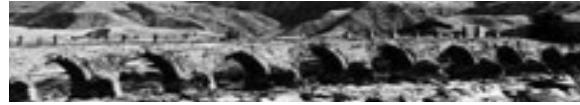
Keywords: nature, holiday, Novruz, folklore, society, mission, greenery.

The article investigates the holiday Novruz, which is a symbol of one of the four seasons of nature, realising the concept of the year. The author involved the reasons why people celebrate Novruz in the spring season.

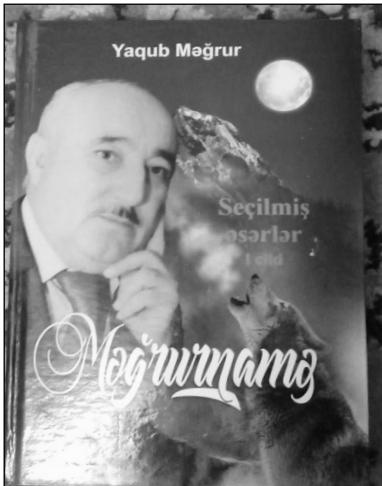
Seasons play the role of a natural compass, helping people to create harmony with nature, to determine the norms and rules of life. From this point of view, people code themselves with an optimistic tone symbolising spring, and thus the season of greening and awakening. They celebrate this tune with great solemnity and enthusiasm under the name - Novruz holiday.

The peoples of the East, including Azerbaijanis, celebrate spring under the name of Novruz, giving it a symbolic, philosophical and mythological content. This holiday is also a call to people to be in solidarity with nature. Our people metaphorically assessed this awakening of nature as a revival of society (renaissance). The main essence of Novruz is to instill in all mankind an important rule of nature: spring blossom promotes spiritual development and beauty of people, i.e. the mission of beautification of nature and society.

In order to solve the main problem of the article the author also referred to the conclusions of scientists and as a result it was concluded that at the present stage Novruz is an inseparable event of our life.

Xudiyev Yaqub Əmirqulu oğlu 20 noyabr 1956-ci ildə Böyük Mərcanlı kəndində anadan olub. 1993-cü ildə çərxi-fələyin gəc gərdişi onu elindən-obaşından didərgin edib çöllərə saldı, Mil-Muğan düzlərində cəlayi-vətən həyat sürməyə məhkum oldu. "Torpaq güclü olar" deyimizdə vurğulandığı kimi, o, öz yurdunda rahat gün-güzəran keçirirdi. Özünü hamı kimi firavan, xoşbəxt hiss edirdi, çünkü vətən torpağının üstündə idi, eli ilə - obası ilə birgə nəfəs alındı. Lakin məcburi köçkünlük

də həm də bir el məsəlimizde deyildiyi kimi, "acılıq bir il gedər, töhmət min il gedər", onu göstərir ki, amansız həyat onu ne qeder köçkünlük adlı məhrumiyyətlər məngənəsində sıxıb ezsə də, o, acılığını - susuzluğunun bir kimşəyə bənsitmədən, qürurundan enmədən məğrur bir həyat yaşamağı özünə deviz götürdü. "Məğrurluq mənimcün ən uca addır" idealı ilə yaşıdı.

Bax beləcə, Yaqub Məğrur nəsrin və nəzmin dili ilə özünün həyat, zaman haqqında düşüncələrini oxuculara təqdim edir:

MƏĞRURLUĞUN KEŞİYİNDE...

onun da ayağını yerdən - torpaqdan üzdü, özünü vakuumda olmuş kimi hiss etdi, havasız-torpaqsız yaşamaq onu sıxıdı. Neca deyərlər, amansız tale onu da yaman günün məngənəsinə saldı. Yaman gün insana çox əzablar - zillətlər yaşıdadır ve xalq şairi S.Vurğun demiş, "Ehtiyac qul eylər qəhrəmanı da". Ancaq Yaqub Xudiyev gəc rəftarına sinə gərdi, zəmanə onu əyib - sindirməq istədi də, o öz qururunu sindirmədi və özünə Məğrur təxəllüsü götürüb, əline qələm aldı. Məskunlaşdırğı Biləsuvar rayonunda işıq üzü görən "Məhsul" qəzeti-nin səhifələrinə üz tutdu. Dili ilə deyib-danişa bilmədiklərini qələmin süküt dilində ifadə eləməyə başladı. Beləcə, kəndində Əmirqulu oğlu Yaqub kimi tanınan Yaqub Xudiyev artıq mətbuata ayaq açdı, Yaqub Məğrur kimi özünü tanıtmağa başladı. Publisistik yazıları ilə mənzum formada araya-ərsəyə getirdiyi fikirləri ilə qəlbinin ağrı-acısını, sevincini-kədərini boşaltmağa başladı.

Bu günlərdə onun "Məğrurnamə" ("İmza" neşrər evi, 2024) adlı kitabı işıq üzü görüb. Əslində o, burada indiyədək yazdıqlarını intixab edib oxuculara çatdırıb. Bu, həm də o deməkdir ki, o, bununla həm də yazar-publisist olaraq özünü təqdim etmək istəyib. Çünkü o, sıradan bir insan kimi Yaqub adı ilə tanınsa da, qələm əhli olaraq özünü "Məğrur" imzası ilə tanıdib, bu səbəbə də o, kitabını "Məğrurnamə" adlandırbı, yəni başqa cür ifadə eləsək, Məğrurun kitabı-dəftəri, qələmi (hərfi mənəda məktubu). Təsadüfi deyil ki, kitabına da epiqraf kimi aşağıdakı rübabını yazıb:

Yaqubam, özüməl öyünmürəm mən,
Məddahlıq, satqınlıq ruhuma yaddır,
Kimsə öñündə əyilmərim mən,
Məğrurluq mənimcün ən uca addır.

Fikir versək, Görərik ki, ilk misrada o, "Yaqubam, özüməl öyünmürəm" deyir. Yəni Yaqub adı ilə yox, Məğrur təxəllüsü ile fealiyyət göstərib heç kəsə əyilmədiyi bəyan edir və son misradı isə açıq-aşkar göstərir ki, məğrurluq onun üçün ən yüksək addır. Bu ifa-

Bilin, ən vəfəzəş əşyadır saat,
Qoşa eqrəbile ölçülür həyat!
Bir yönə fırlayıb apardıqların,
Bir daha geriye getirmir həyat!

Müəllif burada saat adlı əşyani əslində vaxt-zaman ölçüsünü bildirən məfhüm olaraq xatırlatmaqla metaforik olaraq zamana işaret edir. Yəni zaman, vaxt heç nəyə baxmır, axar su ikinci dəfə axlığı eyni yerdə axıb keçə bilmədiyi kimi, zamanın çərxini də heç vaxt geriye fırlatmaq olmur. Bu formada "cavanlıq bir quşdur, uçurdum tuttamadım, ixtiyarlıq bir qumaşdır, gəzdirdim satamadım" tipli atalar sözümüzə vurğulanan fikirlər sayağı, ömrün ən qiymətli dövrü olan gənclik çağını hərlədirib - fırıldırıb geriye qaytarmağın mümkünsüzlüyü fikrini yuxarıdakı məsraların məğzindən oxuyub görə bilərik. Bir şeirində özü yazır ki,

Qafiyə şeirin xəritəsidir,
Şairin nəqliyyatı vasitəsidir.

Getdiyiniz "nəqliyyatda" size zəngin və rəngarəng yollar arzulayıram.

Şakir ƏLİFOĞLU

olacaqsan,

Hansı bəxtəvərin şənine şayan olacaqsan, - beytində vəsf etdiyi Ay üzü gözələ xitabı intonası to-nunu dəyişməklə aşağılayıcı mənada da ifadə etmək olar. Burada gözəlin - nigarın üzü Aya bənzədir. Ancaq biz Ay epitetini çağırış nidası kimi işlətsek, "üzlü" ifadesini "abırsız" mənasını ifadə edən çalarda yüksək vurğu ilə səsləndir-sək, o zaman məna-məzmun tam dəyişər və bundan sonrakı deyimləri də istehza çalrı ilə işlətsek, "hansı bəxtəvər" ifadesini ironik tərzdə "bədbəxt" mənası ilə riş-xənd edirmiş kimi vurğulasaq, bəytiñ məzmunu şairin demək istədiyi vəfsi-haldan tamam uzaqlaşacaqdır. Bütün bunlar isə dilimizdə adı səs vurğusunun da sözlərin, ifadələrin məna çalarını dəyişdirməkdə mühüm rol oynadığını göstərir.

Şakir ƏLİFOĞLU

"dur get" sözümüzə anlayan adamam. Yəni elə "gəl otur" deyə qonaq dəvət etmə teklifi var ki, dənüşən intonasiya tərzindən ondan "dur get" demək istədiyi sezilir.

Xatırladıñ ki, İrana qonaq gəden soydaşlarımız orada "redd ol" kəlməsi ilə qarşılaşsalar, bu sözü ağır söz - kobud ifadə olaraq düşünməsinler. Təbii ki, nabələd olduğumuzdan, hara getmək istədiyimizi soruşası olsaq, onlar cavab verərək, bize "filan istiqamətə doğru redd ol" tipli sözler işlədəcəklər ki, buradakı "redd ol" ifadəsi sadəcə olaraq "get" mənası daşıyır.

Buna müvafiq bir misal da çekmek istərdim. Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin:

Ay üzü nigaram, kime mehman

nazlı qoyun" və s. tipli xoş sözlərə - ifadələrlə heyvana eydirmə deyib oxşayıb - əzizləyirlər. deməli, bunlar xüsusi məqamına görə söylənən bir-birlərinə, mənaca paralel ifadələrdir (ifadə qəliblərdir) ki, birinə eydirmə, o birinə qım-qımı deyirlər.

Şakir ƏLİFOĞLU

EYDİRMO VƏ QIM-QIMLAR...

Aşıqlar sazda hava çalıb oxuyarkən, adətən nəqəratsayağı olaraq "neynam-neynam", "ölürəm" və s. tipli ifadələri təkrarlayırlar ki, buna qım-qıma deyirlər. Elə bil ki, bununla oxunan mahnının (sözlərin) boyunu oxşayıb - əzizləyirlər.

Buna müvafiq olaraq inəyi sağanda da "nənəm, a səri inək", yaxud qoyunu sağarkən "nənəm a

Şakir müəllim, salam. Bu, bir Türk şairinin şeiri. Bunu Moskvada yaşayan yazıçımız Ulduz Qasim mənə göndərib. Xahiş edib ki, bu şeir nümunəsini Sizə verim. Şeir necədir eləcə də heç bir dəyişiklik etmədən göndərərəm sənət.

Hörmətlə: Mirzə MİRİMLİ

XUDAFERİN KÖPRÜSÜ'NE DİKİLDİ ŞANLI BAYRAK!

Düşmanlar kaçarken, sahalardan koşarak,
Yıllar yılı vurdukları prangalar kırılarak
Turan ili Karabağda güneş güllerək doğarak
Xudaferin Köprüsüne dikildi şanlı Bayrak!...

Türk toprağı Türkündür, yine Türkəte kalarak
Turanın harlı çərägi yürekler de yanarak
Turan ili Karabağda Ay Yıldız dalgalaranarak
Xudaferin Köprüsüne dikildi şanlı Bayrak!...

Yine nice şenlik ile otağında toy kurulacak
Arazin serin suyunda al kinalar yikanacak
Turan ili Karabağda kutlu sevinç yaşayarak
Xudaferin Köprüsüne dikildi şanlı Bayrak!...

Gülsüm GÜLMEZ

HUMANİZM VƏ MİLLİ DUYĞULAR ASILAYAN ƏSƏR

(Əvvəli ötən sayımızda)

Başqa cür desək, yəni filankəsin adı-səni məhz dünyasını dəyişən gündə camaat tərefindən daha çox işləndiyinə, əməlliəri xatırlanıb yad edildiyinə görə onun "sənni gündündür" deyilmiş. Belə düşünərdim usaqlılığında. Amma sonralar böyüdücə, təhsil aldıdan sonra da bu ifadəni dəfələrlə eşitdimdən, bir az da fikirleşməyə başladım. Dilimizin orfoepik qanunu-uyğunluqları ilə paraleller aparıb bu qərədan ki, "n" və "y" səslerinin dənisiqdə bir-birlərinə əvezləməsi təbii haldır. Deməli, "filankəsin sanlı (sənni) günü" ifadesi "saylı" - "sayılı" ifadesindən. İslami görüşə görə, hər kəsin əvvəldən yazılımış tale yazısı, ömrü müddəti var və her kəsin ömrü ilahi tərefindən proqramlaşdırılmış - ölçülmüş gündə - zamanda tamamlanır. Yəni anadan olandan insan ömrü qismətində olan günü (günleri, ayları, illəri) "sayır" və bu gün sayının sayılı qurtardığı vaxt - gün həmin şəxsin Tanrı tərefindən verilmiş ömrünün günlərinin sayı ilə bağlıdır. Bu günlər qurtardıqda, həmin sayda hesablanmış gün - sayılı gün, sanlı (sənni) gün də qurtarılmış olar. Buna görə də "sənni (sayılı, sayılmış) qoz kimi sayılıb yiğilmiş" ömr gününün müddəti "sayılı gündə" (sanılı, sənni gündə) başa çatır. Bu səbebən də "filankəsin sanlı (sənni) (sayılı-sayılmış) günü tamamdı" deyilməsi bu İslami hesablama məntiqinə söykenir: sayılı gün - sanlı gün - sanlı gün - sənni gün. Bu ifadə tələffüzde bu formada tədrici deformasiyalara uğramışdır.

Bu ifadəyə açıqlama verməkdə məqsədim həm də budur ki, yazıçı Ulduz Qasim da gözünü açıb - ağlı kəsdiyi gündən bu ifadəni dəfələrlə eşidib və əsərdəki hadisələrin təsvirində məqamında - yerindəcə işlətməklə romanın dilinə-təhkiyəsinə bir canlılıq, milli kolorit gətirmişdir. Eyni zamanda yataq xəstəsi - can üstə onlər bir adam, xüsusiən də ana adının daşıyıcısı olan müqəddəs insana verilən sözün vədin sadıq tutulması da bizim milli psixologiyamızın özünəxsələşməsindən bir keyfiyyətdir. Hətta bu məqamda insan verdiyi sözə sedaqt namına özünü - həyatını da bu yolda fəda etməyə - qurban verməyə hazırlıdır. Maral da məhz bu kimi ruhi-mənəvi keyfiyyətlərin daşıyıcısı olan Azərbaycan qızıdır.

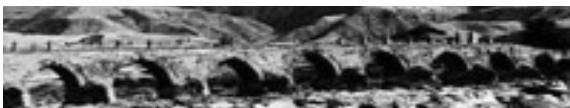
Ulduz Qasim Maral obrazını çətinliklərdən keçirməklə elə bir mükəmməl hala gətire bilməmişdir ki, hərən bu obrazın daxili mənliyini,

əzmkarlığını, milli-mənəvi-əxlaqi dəyərlərə sadıqlığını düşündürdə, bunu müəllifin özünə qoymaq istədiyi mənəvi abidə hesab etmək də keçir könlümdən.

"Açıqlı başda ağıl olmaz" atalar sözümüzün digər bir variantını yaşıçı əsərdəki epizoda müvafiq olaraq belə verir: "Ac insanda ağıl olmaz" deyirdi nənəm, gəlin bir loxma yeyin barı" (s.136). Hər insanı düşüdüyü psixoloji vəziyyətdən atalar sözünün gücünə çıxarmaq əsərdəki tehkiyənin şirinliyini artırır, eyni zamanda bu deyimdən yaranan maqazınla yazıçı hadisələrin mərasını təbiiliklə dəyişmək üçün ədəbi vasitə kimi istifadə edir. "Qarışqanın qəhəməti de varımış" deyimini digər variantına da romanda rast gəlirik: "Qarışqanın qəhəməti de varımış" (s.178). Bu kimi məsalların sayını çoxalda bilərik. Bütün bunlardan deməyim odur ki, yazıçı U.Qasim Rusiyada yaşasa da öz ruhunda yaşatdığı dilimizin incəliklərini, folklorumuzu və ənənələrimizi müəllif kimi əsərin ruhuna, qəhəmənin xarakterinə ustalıqla hopdura bilməşdir. Bu kimi hallar isə romanın oxunaqlılığını, hadisələrin mərasındaki dəyişikliklərin təbiiliklə verilməsini təmin edir, özünün ruhu ilə can verdiyi, milli nəfəsi ilə isindirib həyat verdiyi əsərinin baş qəhəməni olan Maralı oxucularına sevdirməyi bacarı. Oxucu sevgisi qazanan baş qəhəman isə söz yox ki, müellifin aşılılığı ideyanın qələbəsidir. Sözümü kitabın redaktoru Əlirza Xələflinin "Faciənin və inamın fəvqündə" adlı ön sözün yekunu ilə həmər tuturam: "Maral" faciələr romanıdır, amma nikbin romanıdır. Yazıçı bir-birini izleyən dəhşətli faciələrin fonunda bütün insanlıq telqin edir ki, əger hər kəs öz iradəsinə və inamına güvənərsə, həyatın bütün çətinliklərinə qalib gələ bilər. Bu mənada biz "Maral" romanının inamların və iradələrin, insanların, sənəsən humanizmin qələbələrinə güzgü tutan bir həyat romanı kimi qəvraya bilirik" (s.14).

Bəli, "Maral", doğrudan da, Ə.Xələflinin dediyi kimi "həyat romanıdır". Bir kəlam var: "Sənin qiyətin ürəyində daşıdığın dərd və uğrunda yaşıdığın məqsəd qədədir!". Bu prinsipdən düşündürdə, yazıçının baş qəhəmanının faciəvi dərədlərlə baş-başa qalaraq apardığı məqsədi mübarizələrdən sonra qalib çıxmazı Maralın və "Maral" romanının ədəbi dəyerini müəyyən edir.

Şakir ALBALIYEV,
filologiya üzrə
fəlsəfə doktoru, dosent

Şəhidin xatirəsi anıldı

Şəhid leytenant Qasımov Mübariz Seyfəddin oğlunun xatirəsinə həsr olunmuş "Bənövşə etirli şəhidim" adlı kitabı təqdimatı və şəhidin cənnətə 55 yaşının tamam olmasına müasibəti ilə Azərbaycan İstiqlal muzeyində Cəbrayıl Tarix-Diyarşunaslıq muzeyinin təşkilatçılığı ilə tədbir təşkil olundu.

Tədbiri Cəbrayıl Tarix -Diyarşunaslıq muzeyinin rəhbəri Aytən Fətullayeva açıq elan elədi.Tədbirdə Cəbrayıl Rayon İcra həkimiyətinin şəhid ailələri və qazilərlə iş üzrə şöbənin müdürü qazi Abbaslı Abbas, "Xudafərin" qəzetiinin baş redaktoru Şakir Albaliev,Cəbrayıl ziyalısı İlham Zeynalov, QQİB sədri İxtiyar Hüseynov, Səməd Ataklışiyev, İlqar İsmayılov, şəhid Şəmsi Həmidovun bacısı Səkine Məhəmmədqızı, şəhidin döyüş və sinif yoldaşları,yaxın dostları ailə üzvləri iştirak etdi.Tədbirdə Cəbrayıl 3 sayılı orta məktəbin məktəbliləri şer töhfələri ilə çıxış etdilər. Məktəblilər Nurayın çıxışı xüsusi alqışlarla qarşılandı.

"Xudafərin"

MƏSƏL VƏ DEYİMLƏRİMİZDƏN

1. "Qarğa çox bildiyindən duzdağa (duzlağa) düşər" məsəlimizin izahı. Yəni qarğa isteyib ki, şor yeyə, gedib görüb duz dağdır. Şorun rənginin aq olmasına görə duzlağa aralıdan baxıb, üçub gedib ki, şor yeyə, baxıb ki, yanılıb.

2. "Gedirdi kabab iyinə, gedib gördü ki, eşşək dağlayırlar" məsəlimizin izahı. Bu məsəlimiz yuxarıdakı deyimlə semantik paralelliye malikdir. Yəni birisinə tamahı güc gelir ele bilir ki, filankəs çox varlıdır, gedib onunla doşlaşır, qohum olur. Lakin sonradan yanıldığını görür. Bu-na görə de gedirdi kabab iyinə, gedib gördü ki, onun kabab bişirildiyi zənn edildiyi yerde eşşəyə qızardılmış şişlə dağ çəkirər. Burnuna gələn qoxu kabab iyi yox, eş-

şəyə çəkilən dağın verdiyi qoxudur.

3. Şamaxı dialektində dukan, mağaza "qəflətin" adlanır.

4. "Alaq gəldi, zəmini keçdi" məsəli sinəsi sözə dolu olan Sofulu Ramazan kışının sözü olub. Zəmi taxıl tarlasıdır. Alaq otu gəlib zəmini basanda, çörək - arpa, buğda məhsulu az olur. Burda alaq lazımsız - xeyirsiz adam, zəmi isə xalq üçün gərəkli adam mənasında da düşünülə bilər. Yəni alaq otu zəmini altına alıb fəsad yaratdığı kimi, alaq otu timsallı cəmiyyətə yararsız olanlar da özlərini xeyir-xahlıq timsallı, xeyir-bərəkət hamisi olanlardan ucada tutmağa çalışırlar.

5. Koroğlu deyib: "100 il haramlıq etdim, bir haram tike yemədim" məselini rəhmətlilik atam Əlif Aydin oğlun-

dan eşitmışəm. Buradakı "haramlıq" ifadəsi Koroğlunun yoksənlərini,yəni zalimlərin haramlıqla yiğidiqlarını "çapovulculuq" yolu ilə mərdi-mərdanə əllərinindən alması və onu silahdaşlarına, yoxsullara paylamasına işaretər. Başqa sözlə, Koroğlunun yoksənliliy oğurluqla bir araya girmir, gecələr xəlvət gəlib hansısa bir adamın halal qazancını qəsb etməsi demək deyildir. Əldə etdiyini göz-görəti, mərdi-mərdanə edib, buna görə də "haram tike" - oğurluq mal yeməyib. Birinci "haramlıq" sözü həramilik, yoksənlilik mənasında, ikinci "haram" (tike) sözü isə halal sözünün antonimi kimi işlənən haram-ğru mal, halal olmayan ruzi mənasındadır.

ƏLİFOĞLU ŞAKİR

Baş redaktor:
**Şakir Əlif oğlu
ALBALIYEV**

Qəzet Ədliyyə Nazirliyində qeydə alınıb.
CİF: 1209641
H/h: 5233080000
kod: 200123
VÖEN: 9900003611
SWIFT kod: AIBBAZXX
M/h: AZ37NABZ013501000000001944
Benefisiarın hesab: AZ27IB410100C9443130139112
VÖEN: 8200035441
Ünvan: AZ 1073, Bakı şəh.,
Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: (051) 441-15-82

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Materiallardakı faktların doğruluğuna müəlliflər cavabdehdir.
Əlyazmalar geri qaytarılır.

Mən yaşa dolmuşam, qocalmamışam,
Gənclik ilə biliyimi bölgənde.
Yazılı yaradmaqdən kam almamışam,
Alım olmuş tələbəm görəndə.

Qorxub çekinməmiş, dayanmamışam,
Ekvatoru dəfələrlə keçəndə.
Yorulub geriye boylanmamışam,
Yad ellərdə təhsil yolun seçəndə.

Keçdiyim illəri mən saymamışam,
Önümüzə gedənle ayaqlaşanda.
Qocalıq sözünə inanmamışam,
Elm uğrundaşırımlar aşanda.

Sarsılmışam,çallaşmışam,
Xarabazar şəhərlərin öündə.
Kaman kimi dərtilmişam,
Dağıdılmış məzarlıqlar görəndə.

On illər boyunca qocalmışam mən,
Oğul itirəndə, şəhid verəndə.
Qəddimi itirmiş, sustalmışammən,
Cəbrayıl gedəndə, Şaşa gedəndə.

Cənub həsretidir məni qocaldan,
Təbriz küçələrin dolaşmamışam.
Şəhriyar şəridir məni ucaldan,
Birgə himnimizdən kam almamışam.

Göylərə baş vurub ucalmışam mən,
Qırxdörd günün müjdələrin alanda.
Əzəli düşməndən öc almışam mən,
Zəfer bayrağını seyre dałanda.

Həsən HÜSEYNOV,
professor

Cəbrayıl rayon prokuroru tərəfindən 2025-ci ilin 1-ci rübündə yaşayış yerləri üzrə vətəndaşların qəbulunun keçirilməsinə dair

S/ S	Yaşayış yerinin adı və qəbul yeri	Qəbul vaxtı	Qəbulu keçirən şəxs
1.	Cəbrayıl şəhərində yerləşən Mehdi Mehdiyədə adına Cəbrayıl şəhər tam orta məktəbin inzibati binası	10.01.2025-ci il Saat: 11:00	Prokuror Vüqar Səlimov
2.	Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdırığı 9 sayılı qəsəbə	24.01.2025-ci il Saat: 11:00	Prokuror Vüqar Səlimov
3.	Cəbrayıl rayonu, Cocuq Mərcanlı kəndi	07.02.2025-ci il Saat: 11:00	Prokuror Vüqar Səlimov
4.	Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdırığı 11 sayılı qəsəbə	28.02.2025-ci il Saat: 11:00	Prokuror Vüqar Səlimov
5.	Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdırığı 1 sayılı qəsəbə	07.03.2025-ci il Saat: 11:00	Prokuror Vüqar Səlimov
6.	Bakı şəhəri, Qaradağ rayonu, Qobu Park-1 yaşayış kompleksində yerləşən, Soltanlı kənd tam orta məktəbin inzibati binası	31.03.2025-ci il Saat: 11:00	Prokuror Vüqar Səlimov

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Məmmədova (Cəbrayılova) Səkinə Məhəmməd qızı, Əliyeva Gülzada Aliş qızı, Hacıyeva Muxəs Murtuza qızı, Quliyev Azad Famil oğlu, Zeynallı Ədalət Ağalar oğlu, Quluyev Mahir Balay oğlu, Haqverdiyeva Şirmayı Məhəmməd qızı, Səfiyev Ələkbər Nəcim oğlu, Şirinova Güllərə Məhəmmədəli qızı və Məmmədov Hüseyin (Müzəffər) Qədir oğlunuν vəfatlarından kədərləndiklərini bildirir və ailə üzvlərinə dərin hüznələ başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

Qəzet "Xudafərin" qəzeti kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib.

albaliyevshakir@gmail.com

albaliyevshakir@rambler.ru

Sifariş №: 3030

Tiraj: 2000